

STUDÁNKA

ZPRAVODAJ OBCÍ MALÉ SVATOŇOVICE, PETROVICE, STRÁŽKOVICE, ODOLOV Ročník XVI Prosinec 2008

2

70. výročí úmrtí Karla Čapka

Karel Čapek - Modlitba za pravdu

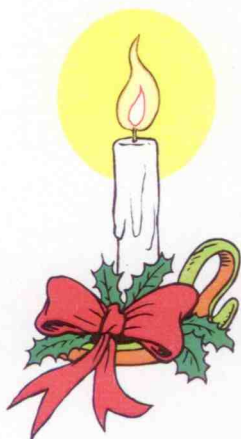
Bože, který jsi stvořil národy a všem jsi vdechl touhu žít ve cti, zbav dnešní svět toho nejhoršího: lži, lži, která podpírá a připravuje násilí a učí lidi nenávidět se navzájem. Lži, která otravuje národy a vykopává mezi nimi propasti, jež snad ani desítky let nevyrovnej. Bože, jak bude vypadat, jak se bude vyvíjet Evropa obluzená tolika nenávisťnými lžemi! Jak bude možné soužití mezi lidmi a národy, je-li mezi ně vrženo tolik urážek, tolik opovržení a vzteků! Copak si snad někdo představuje, že tento stav ducha má a může trvat bez konce? Copak si věčně má soused ošklivět suseda a čekat jen na příležitost, aby mu zasadil mstivou a úkladnou ránu? I po válce si mohou národy podat ruce; mohou si sebe rytířsky vážit a navázat vztahy důvěry. Ale na bojišti lži nebude na věky důvěry ani cti; každá lež zajde, ale zůstane po ní nenávisť a opovržení; tělo se zahojí dřív než duše. Bože, jak hrozně je zraňována duše tohoto národa, jak tohle se má jednou zahojit, nebo odpustit! Copak se toho nezhrozí národově, jaký nenávisťný, na věky zlý a nepřátelský svět se takto bude je? Nemá snad nikdy být mír nebo aspoň oddech v křečovitém smrtelném nenávidění?

Bože, vrať světu pravdu! Bude to víc než smlouva míru, bude to cennější než každé spojenectví. Nikdo, žádný národ, žádný stát si nebudí jist, pokud mohou být lidské vztahy kdykoliv zkorumpovány nástroji lži. Nebude jistoty, nebude smluv, nebude ničeho platného a bezpečného, pokud vědomí kteréhokoliv národa bude zkřívováno záměrnou lží. Za každou lži je úklad a násilí; každá lež je útok na bezpečí světa. Nikdo nebude žít v míru ani za nejsilnější hradbou oceli a betonu; okřídlená lež se vysměje všem našim pevnostem. Zbavit svět lži je víc než odzbrojení.

Jaké to bylo divné jasnozření, když náš Masaryk vepsal do našeho státního znaku slova Pravda vítězí. Jako by tužil, že jednou lež podnikne generální útok na náš stát a národ, a už předem razil heslo pro toto utkání. S tím heslem můžeme jít do boje; ale jenom s tím heslem může jít celý svět do míru.

Neboť jenom bez lži se mohou lidé a národy dorozumět, ať mluví jazykem jakýmkoliv. Bože, vrať světu pravdu.

...Lidové noviny 25.září 1938

Vážení spoluobčané, děkuji Vám za všechno, co děláte pro naši krásnou obec. Prožijte klidné a šťastné Vánoce v kruhu Vašich milých a do roku 2009 hodně zdraví, štěstí a lásky mezi lidmi.

Eva Hylmarová

Odkaz Karla Čapka

V těchto dnech uplyne 70 let od skonu Karla Čapka. Podle lékařské zprávy zemřel na zápal plic, ve skutečnosti však podlehl v nerovném boji hnědému moru, který v následujících letech zahubil statisíce našich vlastenců, včetně několika našich místních spoluobčanů, na něž každým rokem pietně vzpomínáme.

My se dnes tedy zamyslíme, jak plníme odkaz Karla Čapka pro dobu současnou i budoucí. V anketě pořádané Českou televizí o největších osobnostech českého národa v historii se umístil Karel Čapek na předním místě po takových velikánech, jako byl Karel IV., Mistr Jan Hus, T.G.Masaryk, Komenský, mezi mistry hudby a pera jako Smetana, Dvořák, Němcová, Neruda. To, co jsou korunovační klenoty pro naši stát, to jsou díla těchto velikánů součástí zlatého fondu naší kultury. Jmenujme například Smetanovu Mou vlast, Prodanou nevěstu, Dvořákovu Rusalku, Babičku Boženy Němcové, Nerudovy básně Lásky a Jen dál (ty představují naši druhou hymnu). Z Čapkova odkazu uveďme dramata Bílá nemoc, Matka, RUR, Ze života hmyzu, romány Válka s mloky, Krakatit, Obyčejný život, jeho Apokryfy a povídky a velké množství novinových článků. Když je čteme, máme dojem, že byly psány včera pro dnešek a pro budoucnost.

Karel Čapek byl velkým přítelem prezidenta Osvoboditele T.G. Masaryka. Měli mnoho společného: lásku k lidem, ke kráse, k přírodě, byli to bojovníci proti každému násilí a nenávisti ať rasové, národnostní, náboženské či politické.

V pražské Společnosti bratří Čapků jsou i členové takových zvučných jmen, jako je bývalý prezident Václav Havel či monsignor prof. Dr. Tomáš Halík, kteří propagují myšlenky Karla Čapka po celém světě. Dr. Tomáš Halík má i srdečný vztah k naší obci, neboť jako děčko zde pobýval o několik prázdnin, když jeho otec Dr. M. Halík zde pracoval na přípravě čapkovské výstavy v r. 1946 a v muzeu. V pozdější době Malé Svatoňovice mnohokrát navštívil, většinou v souvislosti se vzpomínkou na Karla Čapka. Knihy Dr. Tomáše Halíka vzbuzují pozornost i v zahraničí, zvláště poslední kniha Vzdáleným nablízku. Je to takový maják, který ukazuje cestu pro tuto planetu do 21. století. Dr. Halík se sešel se všemi vedoucími představiteli všech světových náboženství. Pomluvami, hrozbami nebo dokonce násilím se nikdy žádný problém nevyřešil a jeden druhého nepřesvědčil. Je třeba, aby se světové státnice – ač různých politických směrů – sešly a ve vzájemné úctě a toleranci a trpělivě a usilovně hledali řešení všech problémů, aby občané této planety žili v míru a svobodě, podložené ovšem solidárním humanismem. Alespoň část horentních prostředků vydávaných na zbrojení použít jiným způsobem, např. aby slovo bezdomovec se stalo archaismem, aby nebyly hladovějící děti, nebo aby dokonce děti neumíraly hladu, jak se to děje v Africe.

To je odkaz Karla Čapka a my se budeme snažit jej naplňovat. Zažehneme ve svých srdcích jiskřičku naděje, aby se jeho vznešené ideály začaly realizovat.

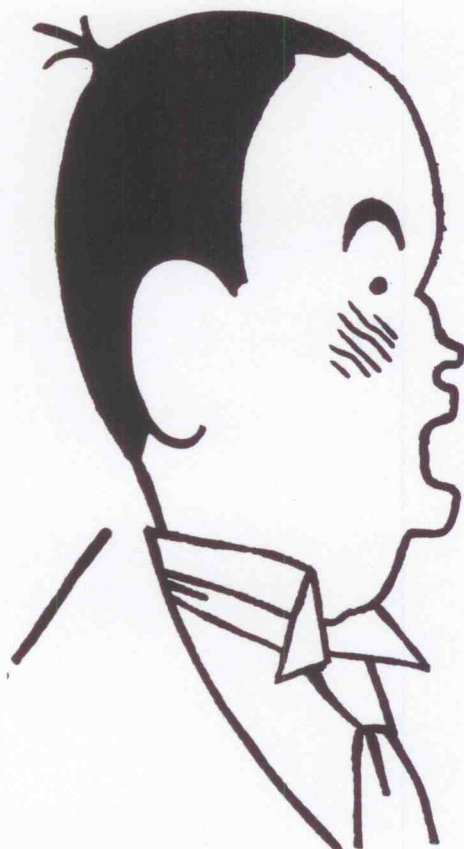
*Ing. Václav Tymer,
předseda místní pobočky Společnosti bratří Čapků*

25. 12. (Za Karlem Čapkem)

Po Štědrém dnu
uštědřená rána.
Hlas bodá tmu:
„Dům přišel o pána!“
Českého svědomí
je naráz málo.
Sotva se nezlomí,
sypeš se, skálo...

V neštědrý den
s uštědřenou ranou
dívám se ven
poněkud stranou.
Betlémský děj
skrže Tvůj uvadá.
A přec věřím v něj.
Ten spojí, co odpadá...

*Jaroslav Dvorský
k 25. 12. 2008*

KAREL ČAPEK
1890
1938

